

OSTRAVSKÁ RADNICE

Ostrava hostila nejlepší tanečníky světa, ČEZ Aréna je fantastická hala

Mistrovství světa v latinskoamerických tancích

Mistrovství světa v latinskoamerických tancích se konalo 8. října v ČEZ Aréně. O titul bojovalo sedmdesát pět párů z více než čtyř desítek zemí. „Ostrava se touto prestižní akcí zapsala jako hostitelské město největšího svátku špičkových tanečních párů z celého světa. Jsem rád, že právě v moravskoslezské metropoli vidí milovníci kultivovaného pohybu strhující latinskoamerické tance, od svádivé samby po náruživé a temperamentní paso doble,“ řekl při slavnostním zahájení primátor Aleš Zedník.

Velmi dobrou organizaci soutěže pochválil prezident Mezinárodní

taneční sportovní federace (IDSF) Rudolf Baumann. „ČEZ Aréna je fantastická hala, která sice byla postavena pro hokej a krasobruslení, ale plně odpovídá všem kritériím pro pořádání světového šampionátu v latinskoamerických tancích. Práci organizačního týmu při zajišťování úspěšného průběhu soutěže vysoce oceňuji,“ uvedl Rudolf Baumann.

Mistry světa se stali Riccardo Cocchi a Joanne Wilkinson z Itálie. Reprezentanti České republiky Michal Kostovčík s Kamilou Dostálovou a Tomáš Hošek se Simonou Švrčkovou skončili na sedmáctém a osmnáctém místě. (ta)

Návštěvy v radnici

Delegaci města Šanghaje vedenou náměstkem primátora Hu Yanzbaem přijal 12. září primátor Aleš Zedník. Zástupce Šanghaje doprovázel generální ředitel Vítkovic a.s. Jan Světlík. Setkání se zúčastnili náměstci primátora Jaromír Chalupa a Jaromír Horák. „Během pobytu v Ostravě jsme navštívili Vítkovice, prohlédli jsme si provoz těžké mechaniky,“ řekl H. Yanzbao.

Náměstek primátora Vít Ruprich přijal 15. září starostu holandského města Heerenveen Petera de Jonge. Na setkání si vyměnili zkušenosti z oblasti ekonomického rozvoje, bytové politiky a podpory bydlení v obou zemích. Host z Holandska si prohlédl sídliště na Fifejdách, kde se uskutečnila revitalizace, a také památkově chráněnou Porubu.

Primátor Aleš Zedník se setkal 6. října s velvyslankyní Rakouska Margot Klestilovou-Löfflerovou. Přijetí se zúčastnil rovněž náměstek primátora Jaromír Chalupa. Velvyslankyně se zajímala zejména o spolupráci moravskoslezské metropole s rakouskými městy, podniky a dalšími institucemi. „V Ostravě a okolí působí řada firem s kontakty v Rakousku, uskutečňuje se i spolupráce v oblasti rozvoje vzdělávání a kultury. Budeme velmi rádi, pokud získáme nové partnerské město také ve vaší zemi,“ řekl primátor. Rakouská velvyslankyně se podepsala do Pamětní knihy města Ostravy a prohlédla si město z výšky radniční věže.

Ostrava hledá nové logo

V srpnu letošního roku vyhlásilo statutární město Ostrava soutěž na jednotný vizuální styl, jehož základem bude nové logo. To v některých případech nahradí užívání heraldického znaku a bude se objevovat na tiskovinách, internetových stránkách i prezentačních předmětech města.

„Do uzávěrky soutěže bylo doručeno 72 nabídek s více než 150 návrhy loga pro Ostravu. Komise složená ze zástupců města v čele s primátorem Alešem Zedníkem a odborníků, jakými jsou akademičtí malíři Rostislav Vaněk a Eduard Ovčáček, ředitel českého Design Centra Karel Kobosil a Tomáš Machek z grafického studia Side 2, vybrala čtyři návrhy. Jejich autory jsou PROLINEA s.r.o., FOXVision s.r.o., Michal Kopecký a Jan Hora. Ti všichni obdrží skicovné ve výši 15 tisíc Kč a postupují do druhého kola,“

uvedl vedoucí kanceláře primátora a zároveň jeden z členů komise Lumír Palyza.

„Dvě třetiny návrhů měly profesionální úroveň. Formálně se často opakovaly, používaly módní estetiky protknutých kruhů či bodů soustředěných do okruží. Většinou však chybělo kvalitní typografické řešení. Podle mého soudu i názoru celé poroty, nebyl v prvním kole žádný návrh natolik přesvědčivý, aby mohl být okamžitě přijat. Proto jsme se ke všem čtyřem konkrétně vyslovili a stanovili další úkoly, při jejichž zpracování budou moci autoři jasně prokázat, zda a jak splňují představu zadavatele, tedy města Ostravy,“ řekl po skončení prvního soutěžního kola akademický malíř Rostislav Vaněk. Nejúspěšnější autoři budou své návrhy osobně prezentovat před komisí 9. listopadu 2005. (m)

Živnostníci vydají doklady jen na žádost

Živnostník již nemusí vydávat doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby pokud platba nebo služba přesáhne částku 50 Kč, ale je povinen vydat doklad o zaplacení vždy na žádost zákazníka. Tato změna živnostenského zákona, ke které došlo po diskuzích o účelnosti vydávání dokladů o platbě za prodej zboží nebo poskytnutí služby, je účinná od 19. 9. 2005. Změna byla provedena úpravou povinností podnikatele uvedenou v odstavci

17 v § 31 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to schválením zákona č. 358/2005 Sb., Zákon o poskytnutí státní záruky České republiky na zajištění úvěru poskytnutého společností EUROFIMA za účelem financování nákupu železničních kolejových vozidel a o změně zákona číslo 455/1991Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. (r)

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA

vyhlašuje výběrové řízení pro poskytnutí účelových dotací v roce 2006 na podporu aktivit v oblastech:

- tělovýchova a sport, volný čas dětí a mládeže • handicapované děti a mládež • školství
- sociální péče • zdravotnictví • prevence kriminality a protidrogová prevence

Zásady pro poskytnutí účelových dotací z rozpočtu statutárního města Ostrava pro rok 2006, jejichž součástí jsou speciální části pro jednotlivé oblasti a tiskopisy přihlášek do výběrového řízení, si zájemci mohou stáhnout z webových stránek statutárního města Ostrava: www.mmo.cz nebo vyzvednout na těchto adresách:

OBLAST TĚLOVÝCHOVY A SPORTU, VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE, HANDICAPOVANÝCH DĚTÍ A MLÁDEŽE, ŠKOLSTVÍ

Magistrát města Ostravy, odbor kultury, školství, mládeže a sportu, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava

• tělovýchova a sport, volný čas dětí a mládeže

Petr Červenka ☎ 599 443 457 e-mail: pcervenka@mno.cz
Lenka Kavanová ☎ 599 443 085 e-mail: lkavanova@mno.cz
Šárka Böhmerová ☎ 599 443 083 e-mail: sbohmerova@mno.cz

• handicapované děti a mládež

Olga Rosenbergerová ☎ 599 443 415 e-mail: orosenbergerova@mno.cz

• školství

Eva Janulková ☎ 599 443 307 e-mail: ejanulkova@mno.cz

OBLAST SOCIÁLNÍ PÉČE, ZDRAVOTNICTVÍ, PREVENCE KRIMINALITY A PROTIDROGOVÉ PREVENCE

Magistrát města Ostravy, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ul. 30. dubna 3130/2d, 730 81 Ostrava

• sociální péče

Olga Pelechová ☎ 599 444 722 e-mail: opelechova@mno.cz

• zdravotnictví

Milada Matějová ☎ 599 444 703 e-mail: mmatejova@mno.cz

• prevence kriminality

Olga Hrdinová ☎ 599 444 936 e-mail: ohrdinova@mno.cz
Jana Charbuláková ☎ 599 444 929 e-mail: jcharbulakova@mno.cz

• protidrogová prevence

Tatána Niklová ☎ 599 444 934 e-mail: tniklova@mno.cz

Přihlášky do výběrového řízení včetně projektů je nutno doručit osobně na podatelnu Magistrátu města Ostravy nebo poštou na výše uvedené adresy nejpozději do 4. listopadu 2005, včetně.

„Třídění odpadů má smysl pouze tehdy, máme-li pro ně odbyt a využití,“ říká Karel Belda, ředitel společnosti Odvoz a zpracování odpadů Ostrava.

Ostravané mohou separovat plasty, sklo i papír

Rozhovor

O tom, že nadprodukce spotřebního zboží a vyšší životní standard, kterého v posledních letech dosahujeme, má také své stinné stránky, nemusíme diskutovat. Jednou z těch nejviditelnějších je hromadění komunálního odpadu. Kolik jej produkujeme v Ostravě a jak je s ním nakládáno, jsme se ptali ředitele největší městské společnosti Odvoz a zpracování odpadů Ostrava s.r.o. (OZO) Karla Beldy.

■ Dříve toužil téměř každý malý kluk stát se popelářem. Je tomu tak i dnes?

Určitě (smích). O zaměstnance nemáme nouzi. OZO zpracovává odpady nejen pro Ostravu, ale i pro dalších 34 měst a obcí v regionu, to je téměř půl milionu lidí kraje. K zajištění těchto služeb potřebuje 320 pracovníků, kolem padesáti speciálních vozidel a zhruba 50 tisíc nádob na odpady.

■ Kolik kilogramů odpadu vyhodí ročně průměrný Ostravan do popelnice?

Řekl bych, že takřka stejně, jako občan jiného srovnatelně velkého města České republiky. Je to zhruba 220 kilogramů. Naše město tak vyprodukuje asi 65 tisíc tun komunálního odpadu ročně.

■ Co s ním?

V podstatě existují tři možnosti: recyklace, skládkování a spalování. V Ostravě uplatňujeme dvě z nich – recyklaci skla a plastu a skládkování zbytkového odpadu. U recyklace je základem, abychom na vytríděné složky měli odbyt a využití. Jinak nemá smysl. V Ostravě jsou všechny vytríděné komodity beze zbytku využity, takže sklo a plasty, které občané vhadzují do speciálních kontejnerů, se dostanou na správné místo. Sběr papíru je zajištěn výkupem ve sběrných dvorech. Dále organizujeme soutěž ve sběru papíru mezi ostravskými školami. V průběhu října budou na sídliště v Porubě a Jihu rozmístěny nově také kontejnery na papír. V dalších letech jimi budeme osazovat i ostatní městské obvody.

■ Občas se objevují názory, že obsah kontejnerů končí na skládkách.

Ano, vím o tom. Takovým škarohlídům ale mohu garantovat, že se mýlí. V Ostravě jsme vždy třídili odpady až v okamžiku, kdy jsme pro ně měli odběratele. V případě skla nenastal nikdy žádný problém. Odebírají ho sklárny a po recyklaci vracejí zpět do oběhu. Obsah kontejnerů na plasty přivážíme na naši třídící linku. Tam vytrídíme PET lahve, slisujeme je a vozíme do společnosti Silon a.s. v Plané nad Lužnicí, kde se z nich vyrábějí umělá vlákna. Zbytek putuje na linku, kde z těchto odpadů vzniká palivo. To dodáváme do společnosti Cement Hranice a.s. jako náhradu za černé uhlí. V loňském roce jsme ho vyrobili zhruba 12 tisíc tun. A papír se dostane do papíren. Takže nic z toho, co občané vytrídí, nekončí na skládce!

■ Kam putuje nevytríděný odpad z běžných popelnic a kontejnerů?

Takzvaný zbytkový odpad, bez nebezpečného a velkoobjemového odpadu, PET lahví, skla a papíru, je směsí všech možných materiálů a v dnešní době končí na skládce komunálních odpadů v Ostravě-Hrušově. Má ale jistý energetický potenciál. A ten je dobré a také hospodárně využít.

■ Ve spalovně produkující bifenylly a dioxiny?

Ne, ve spalovně produkující především tepelnou a elektrickou energii. Mluvíme o energetickém zdroji, jehož ekologická zátěž je skutečně minimální. Větší paseku v městském ovzduší dělají určitě majitelé rodinných domků, kteří si přitápějí PET lahvemi, plasty a kaly. Spalovny nefungují proto, aby zmenšily objem odpadů, ale aby je využily k zisku energie, která je v nich ukryta. Jde o ideální náhradu neobnovitelných zdrojů – uhlí a plynu.

Ředitel OZO Ostrava s.r.o. Karel Belda

■ Máme v Ostravě takové zařízení?

Nemáme. Naše město by samo nebylo schopno je takřka nakrmit. Jako součást Moravskoslezského kraje ale počítáme s využíváním Krajského integrovaného centra, v němž se budou zpracovávat odpady z velkých měst regionu. O jeho vzniku a umístění se dnes debatuje v rámci Plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje.

■ Zbývá tedy třetí možnost – skládkování. Nedávno jste otevřeli skládku v Hrušově. Jak dlouho na ni můžete odpad vozit?

Do konce roku 2009. Samozřejmě, že prostor v Hrušově bude po ukončení životnosti skládky rekultivován a průběžně zde bude čerpán skládkový plyn, z kterého vyrábíme elektrickou energii. Už dnes ale hledáme nové lokality, protože i spalovna produkuje zhruba 30 % popela, který je potřeba někam uložit. Navíc může mít provozní přestávky, zatímco odpad vzniká kontinuálně. Skládka je proto nutností.

■ Vraťme se zpátky k domácnostem a jejich přístupu k vlastnímu odpadu. Jak jej vnímáte z pohledu ředitele společnosti s vizí komplexního řešení problematiky nakládání s odpady?

Současný systém umožňuje všem občanům Ostravy zbavit se legálně odpadů, které vznikají

v jejich domácnostech, a to jak domovního odpadu, tak i odpadů objemných a nebezpečných. I přesto si sami znečišťují sídliště tím, že vyhazují objemné odpady na ulici, místo toho, aby je odkládali do sběrných dvorů, případně kontejnerů na objemné odpady. V tom vidím největší problém. Je to nešvar, který se snažíme řešit ve spolupráci s městskou policií. Strážníkům se daří dohledat původce takového nepořádku a pokutovat je. Ale to už jsme v oblasti sankcí. Mnohem účinnější je hromadění odpadů u popelnic předcházet. Proto chceme na sídlištích častěji umisťovat velké kontejnery, případně semi-mobilní sběrný. V příměstských oblastech jdeme cestou sběrných dvorů.

■ Myslíte si, že tyto problémy vznikají z pohodlnosti občanů nebo spíše z jejich malé informovanosti?

Protože jsem optimista, tak věřím, že je to nedostatkem informací. Právě proto jsme před třemi lety vybudovali Centrum odpadové výchovy, které je zaměřeno na děti. Získají u nás nejen teoretické poznatky o správném nakládání s odpady, ale v praxi uvidí i naše linky na výrobu paliva, regranulaci plastů a třídění PET lahví. Centrem už prošlo přes 17 tisíc žáků a studentů.

O jeho programy je mezi školami velký zájem. Centrum odpadové výchovy je naše chloubka.

■ A jak získají informace dospělí obyvatelé města?

Všechny ostravské domácnosti od nás v loňském roce dostaly brožurku Kam s odpady v Ostravě, která podrobně a přehledně popisuje celý městský systém nakládání s odpady. Ve spolupráci s městskými obvody občané pravidelně informujeme prostřednictvím jejich zpravodajů. Seriál o odpadech vysílá i kabelová televize. Konkrétní informace mohou občané získat i na bezplatné lince společnosti OZO Ostrava: 800 159 238 či na webových stránkách: www.mmo.cz nebo také: www.ozoostlava.cz

■ Dětem svá zařízení ke svozu a zpracování odpadů ukazujete během jejich návštěvy v Centru odpadové výchovy. Mají podobnou možnost i dospělí?

Ano. Na jaře příštího roku připravujeme Den otevřených dveří, kde bude mít každý zájemce možnost prohlédnout si svozovou techniku i zpracovatelské a třídící linky. Tak, aby i ti škarohlídi uvěřili, že v Ostravě je odpad skutečně využíván. Tímto už s předstihem všechny srdečně zvou.

Karolina Konečná

Novinka v městském systému nakládání s odpady

KONTEJNERY NA PAPIR

Magistrát města Ostravy ve spolupráci se společností OZO Ostrava s.r.o.

rozmisťuje prvních 350 kontejnerů na papír

v nejlidnatějších obvodech města – Jih a Poruba.

Kontejnery s modrým víkem doplní stanoviště nádob na separované plasty a sklo.

Lidé do nich mohou vhadzovat nezamaštěný a suchý papír bez příměsí dalších materiálů.

OZO Ostrava věří, že občané toto rozšíření systému třídění odpadů z domácností přivítají a svým zodpovědným přístupem zvýší procento separovaného odpadu a sníží množství odpadu smíšeného, který je bez možnosti využití ukládán na skládku.

Střípky

OCENĚNÍ ZÁCHRANÁŘŮ.

Báňští záchranáři převzali u příležitosti Dne horníků 9. září v Hornickém muzeu v Ostravě-Petřkovicih Záchranářský záslužný kříž. Bronzový, stříbrný a zlatý kříž předal třiceti pěti pracovníkům předseda Českého báňského úřadu Roman Makarius. Zlatým křížem byl oceněn mezi jinými Zdeněk Dombrovský, který pracoval jako záchranář od roku 1962 na Dole Žofie a Dole ČSM. Byl iniciátorem zřízení stálých záchranářských hlídek OKR. Stříbrným křížem byl za zásah při

záchraně lidského života po důlním otřesu na Dole ČSA v lokalitě Doubrava loni 12. července vyznamenán Marek Sikora z HBZS Ostrava.

PREMIÉR NAVŠTÍVIL OSTRAVU.

Premiér Jiří Paroubek navštívil 6. října Ostravu. Setkal se s primátorem Alešem Zedníkem, v ČEZ Aréně diskutoval v rámci Světového dne učitelů o platových podmínkách a dalším vzdělávání

kantorů „Doba bouřlivých změn, provázená ohromujícím rozvojem informačních technologií, si samozřejmě vyžádá i nový pohled na vzdělávání,“ řekl J. Paroubek v souvislosti s letošním heslem celosvětového svátku učitelů: Učitelé otevírají dveře do lepšího světa. Premiér přitom ujistil, že bude podporovat kroky vedoucí k posilování

jejich důstojného postavení ve společnosti. Během své jednodenní návštěvy se zároveň seznámil s technologií broušení zalomených hřídelí pro automobilku Hyundai v provozu těžké mechaniky Vítkovic.

START RALLYE PŘED RADNICÍ.

Kolona historických vozidel vyjela 11. září z Prokešova náměstí před Novou radnicí. Čtvrtý ročník prestižní mezinárodní soutěže veteránů Moravia rallye 2005 odstartoval primátor Aleš Zedník.

„Rallye je určena pro automobily a tříkolky vyrobené v letech 1918 až 1960. Největším unikátem le-

tošní soutěže bylo italské vozidlo z roku 1923 Isotta Fraschini,“ řekl předseda Veteran Car Club Ostrava Tomáš Holec. Do první etapy závodu vyrazilo 32 soutěžních vozidel a deset doprovodných vozů členů ostravského klubu. Šest set padesát kilometrů dlouhou trasu Ostrava – Jeseník – Olomouc zdolali do 15. září.

Minibusová linka projíždí nemocnicí

Od poloviny září je v provozu nová minibusová linka č. 95, která projíždí areálem Městské nemocnice Ostrava. Má usnadnit dopravu občanů do centra odběru krve, které bylo přestěhováno z budovy ředitelství. Jde o prodloužení trasy městského minibusu č. 99, který má výchozí i konečnou zastávku před budovou bývalého ředitelství nemocnice na ulici Odboje. Odsud pak vyjíždí dále směrem k očnímu oddělení.

„Je to škoda, že vstřícnost vedení nemocnice, magistrátu i dopravního podniku zatím vychází naprázdno. Nově zřízenou autobusovou linku

využívá minimální počet cestujících. Přitom cesta autobusem je vhodná především pro starší a tělesně postižené občany, kterým chůze dělá problémy. Pokud se zájem nezvýší, linka bude muset být zrušena,“ řekla mluvčí nemocnice Marie Dlabalová. Dodala, že novou minibusovou linku mohou využívat i ostatní pacienti a klienti, kteří přicházejí na ošetření do ambulancí. Autobus je v provozu každý pracovní den v době od 6.15 do 8.30 hodin. Cestující z areálu nemocnice mohou pak pokračovat po obvyklé trase linky č. 99 směrem „Zimní stadion“ a dále do centra města. (m)

Evropské peníze začínají pomáhat

Úřad práce v Ostravě

V září nastoupily první desítky uchazečů o zaměstnání do motivačních programů, kurzů určených vzdělávání osob samostatně výdělečně činných i do dlouhodobého svářečského rekvalifikačního kurzu. Tentokrát však nejde o aktivity financované úřadem práce. Právě jsou totiž odstartovány první projekty hrazené z větší části z Evropského sociálního fondu a spolufinancované ze státního rozpočtu prostřednictvím Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, které uspěly v prvním kole.

Další žadatelé mají šanci v příštích dnech. Úřad práce v Ostravě totiž 16. září vyhlásil již 2. kolo výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu z Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů v rámci grantového schématu - Podpora aktivní politiky zaměstnanosti. Žádosti lze podat na Úřad práce v Ostravě až do 22. listopadu 2005 do 13 hodin.

Finanční částka určená pro tuto výzvu činí 112 308 634 Kč. Měla by být využita na financování projektů, které přispějí k zamezení růstu počtu dlouhodobě evidovaných uchazečů, zavědeme nové nástroje aktivní politiky za-

městnanosti, zvýší adresnost a efektivnost už existujících nástrojů. Projekty mohou přinést rozšíření preventivních poradenských a informačních služeb, motivačních a aktivizačních opatření, jako je prevence nezaměstnanosti a podobně.

Cílovými skupinami jsou uchazeči o zaměstnání, především pak dlouhodobě nezaměstnaní lidé, ale také zaměstnanci ohrožení nezaměstnaností a zájemci o zaměstnání. Projekty mohou podporovat rovněž tvorbu nových pracovních míst, udržení ohrožených pracovních míst nebo tvorbu pracovních míst v rámci samostatné výdělečné činnosti.

O finance mohou žádat zaměstnavatelé, organizace, které je zastupují, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce, kraje, obce, státem řízené organizace i zaměstnavatelské agentury. Minimální výše podpory je 620 tisíc korun, maximální 6,2 milionu korun.

Termín vyhlášení výsledků je stanoven na únor 2006. Podrobné informace žadatelé získají na: www.esfcr.cz nebo přímo u Úřadu práce v Ostravě. (SB)

Poutavé připomenutí historie města

Archiv města Ostravy vydává v těchto dnech již 22. svazek sborníku Ostrava.

„Prostřednictvím Šárky Glombíčkové můžete zavzpomínat na moravskostravské kavárny. Autorka ve studii Zaniklý svět kaváren v Moravské Ostravě mapuje historii podávání kávy ve městě od roku 1827. Důraz klade na éru největší expanze kaváren v období první republiky. Milovníkům pivního moku je určen příspěvek Radoslava Daňka Měšťanský pivovar v Moravské Ostravě v období průmyslové revoluce od roku 1823 do 1889. Do ostravských obchodních domů z pohledu majetkových vztahů, nabídky zboží a reklamních aktivit vás zavede Eva Chvalová v příspěvku Obchodní domy v Moravské Ostravě v období první republiky. Historii

vzniku a výstavby městských jatek přináší Jozef Šerka v článku Městské jatky v Moravské Ostravě 1881–1914. Na procházku Mariánskými Horami zve Antonín Barcuch a Eva Rohlová prostřednictvím stati Místopis starých Mariánských Hor. Atmosféru 50. let 20. století a krutost tehdejšího politického režimu představuje obsáhlá studie Petra Šimíčka Role popraveného Jana Buchala z Ostravy v monstrprocesu s Miladou Horákovou a spol. v roce 1950,“ ukončila velmi stručný výčet z obsahu nového sborníku ředitelka archivu Blažena Przybylová.

Dvaadvacátý svazek sborníku s 23 příspěvky na 519 stranách si mohou zájemci koupit v Městském informačním centru, ostravských knihkupectvích a samozřejmě v Archivu města Ostravy za 230 Kč. (m)

DVĚ STĚ MILIONŮ KORUN PRO KULTURU. Rekonstruovaná Knihovna města Ostravy a nová Komorní scéna Aréna byla slavnostně otevřena 27. září. Město je tak vrácena budova, která byla postavena na konci 20. let minulého století. Do nových prostorů knihovny, jejíž fond představuje v současné době více než 700 tisíc knih, se stěhuje dětské oddělení z Tyršovy ulice a zvuková knihovna pro nevidomé a slabozraké z Hrabůvky. V Komorní scéně Aréna, která po rekonstrukci sídlí v místě původně nevyužitého společenského sálu, vznikly nové zkušební místnosti. Kapacita hlediště divadla malých forem se zvýšila na 96 míst. (i)

Stavba dálnice D47 pokračuje podle harmonogramu

O Technické problematice výstavby dálnice D47 jednali účastníci konference, která se konala 10. října v prostorách Vysoké školy báňské-Technické univerzity. „Stavba dálnice pokračuje podle harmonogramu. Z osmdesátikilometrové komunikace se staví třicet kilometrů, dalších patnáct se začne realizovat do konce roku. Letos na jaře bylo vydáno územní rozhodnutí pro úsek Bělotín-Hladké Životice. Jsem přesvědčen, že termín uvedení této komunikace do provozu v roce 2008 stavbaři splní,“ řekl místopředseda vlády a ministr dopravy Milan Šimonovský.

Jediným problematickým úsekem podle něj zůstává šest kilometrů

z Bohumína k polským hranicím. „V těchto místech se s výstavbou dálnice nepočítalo, a v údolí žijí skutečně vzácní živočichové. Věřím, že společně s ministerstvem životního prostředí nalezneme vyhovující řešení,“ uvedl M. Šimonovský. Dálnice D47 je podle ministra také finančně zajištěna. Ze státního rozpočtu je vyčleněno 55 miliard korun, z toho 8,7 miliardy korun tvoří rezervy. Tyto finanční prostředky budou použity na budování přívadeců. Postaveny by měly být do roku 2010. D47 spojí Lipník nad Bečvou, Ostravu a Polsko. Nejdále ve výstavbě je průtah Ostravou po Hrušově. U Klimkovic se v úseku Bílovec-Ostrava razí kilometr dlouhý tunel. (t)

Změna územního plánu byla schválena

Zastupitelé schválili 21. září Změnu Územního plánu města Ostravy týkající se odstranění některých limitů investiční využitelnosti území Karoliny. Celá plocha Karoliny bude určena pro funkci „Jádrové území“, které je definováno jako multifunkční zóna zahrnující všechny typy občanské vybavenosti, bydlení, neruší výrobu a služby, veřejnou a obytnou zeleň, plochy pro dopravu v pohybu i v klidu. Tím dojde k odstranění některých limitů, které byly do územního plánu zaneseny omylem

pracovníků odboru Útvar hlavního architekta magistrátu a schváleny zastupitelstvem v roce 2003. Uvolní se prostor pro invenci a kreativitu investorů a developerů, kteří mají zájem do území vstoupit. Navržená změna územního plánu umožňuje rovněž realizaci řešení, které vzešlo z mezinárodní soutěže v roce 2000 a jehož autory jsou architekti z polských Gliwic. Navrhovaná úprava otvírá možnosti pro co nejširší nabídku investorských a developerských projektů využití území Karoliny. (r)

Zájem investorů o Ostravu sílí

Šestý ročník mezinárodní konference k investicím a podnikání Investment & Business Forum Ostrava byl zahájen 20. září. Zahraniční investory, podnikatele a hosty přivítal primátor Aleš Zedník. „Chci zdůraznit, že město se prezentuje jako regionální metropole standardního evropského typu. V současné době se vyrovnáváme velkým aglomeracím v zahraničí, jako například Polsku a Německu. Příchod investorů znamená v životě města novou etapu nových parametrů,“ řekl A. Zedník. Dodal, že prioritou je zajistit zázemí firmám a lidem, kteří do Ostravy přicházejí. „Musíme jim nabídnout vzdělání, bydlení, ale také kvalitní sportovní a kulturní akce. Chceme, aby vnímali Ostravu jako město, ve kterém se cítí dobře, aby získali pocit, že právě tady jsou doma,“ uvedl primátor.

Konferenci od roku 2000 pořádá Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje. Na akci je region prezentován s národním a mezinárodním kontextem v oblasti přímých zahraničních investic, vytváření vhodných podmínek pro investory včetně aktuálního ekonomického rozvoje. „Úkolem tohoto regionu do budoucna je přivést dostatek investorů, kteří vytvoří nová pracovní místa. Například o průmyslové zóně v Hrabové víme, že je zaplněná zahraničními i českými společnostmi. Tak jako zóny v Karvině, Krnově a v Chlebovicích. Když se na Ostravsku připraví dobrý prostor, budou sem investoři proudit. Kvalita života zde stoupá, zlepšují se tedy i životní podmínky

pro investory. Klíčovým momentem bude po dokončení dálnice D47 napojení tohoto regionu na zahraničí a spojení s významnými městy,“ řekl Martin Jahn, místopředseda vlády pro ekonomiku.

„Ostrava je připravena přijmout podnikatele. Máme vytvořený tým pracovníků, který je schopen anglicky komunikovat a věnovat se jim bez časového omezení. Město má možnost, pokud to nebude odporovat pravidlům Evropské unie a bude vytvořen určitý počet pracovních míst, nabídnout pozemky pod tržní cenou. Investor hledá kvalifikovanou pracovní sílu, prověřuje podmínky pro život své rodiny, zda může umístit děti do škol a jaké zázemí v Ostravě bude mít. Podpořili jsme vznik 1st International School of Ostrava s výukou vedenou v angličtině. Snahou je umožnit soukromým investorům výstavbu bytů nejen v centru, ale v různých prolukách nebo na okraji města. Zástupci Mittal Steel už bydlí v nových domech a v bytech v Porubě. Další aktivity souvisí s rozvojem kultury a vytvořením podmínek pro mimopracovní aktivity,“ řekl náměstek primátora Vít Ruprich.

Součástí konference byl Veletrh nemovitostí - přehlídka významných projektů společností a nabídka prostor a průmyslových nemovitostí pro podnikatelské záměry v kraji. Ve výstavní hale na Černé louce se představily firmy klíčových sektorů kraje, finanční fondy, banky, stavební firmy, realitní kanceláře, konzultační a poradenské společnosti. (iL)

Přes Ostravici vede opravená lávka

Na ulici Šídlovecká byla v září ukončena rekonstrukce lávky spojující městské obvody Hrabová a Slezská Ostrava. Přes lávku vede hlavní komunikace a cyklistická trasa A. Ta začíná v Poodří na hranici obvodů Stará Bělá a Ostrava-Jih a končí v Kunčicích u hlavní brány Mittal Steel Ostrava. Lávka z roku 1960 je zajímavá nejen svým rozpětím

151,5 m, ale i konstrukčním řešením. Při její opravě byl jen částečně omezen provoz.

Stavební úpravy se týkaly kompletní sanace spodní stavby včetně kotvení a ložisek. Vyměněna byla také svítidla veřejného osvětlení. Na obnovu bylo vynaloženo celkem 5,9 mil. Kč. Investorem jsou Ostravské komunikace, a.s. (iv)

Území Karoliny bylo původně využíváno pro těžký průmysl.

Ekonomický kongres Ostrava 2005

Vedoucí oddělení městského stavitelství Stavební fakulty VŠB-TU Vítězslav Kuta (vlevo) při rozhovoru s primátorem Alešem Zedníkem a Pavlem Vítkem, prezidentem společnosti ODS-Dopravní stavby, a.s.

Ekonomický kongres Ostrava 2005 se konal pod záštitou ministerstva průmyslu a obchodu od 22. do 23. září. „Cílem konference je podpora uplatnění absolventů vysokých škol v regionu. Kongres se stává místem setkání vedení města a firem s mladými lidmi. Ostrava je univerzitním městem s 28 000 studenty. Každý mladý člověk se zajímá o dění kolem sebe, své poznatky sděluje dál. Mladí lidé mezi sebou diskutují o studijních podmínkách, o uplatnění v životě. Dnes jsme tady proto, abychom tyto názory od studentů slyšeli, abychom na ně reagovali a vyměnili si zkušenosti,“ řekl primátor Aleš Zedník.

Pro studenty, kteří na setkání vystoupili s vědeckým pojednáním, byl připraven finanční příspěvek. Vítězslav Kuta, vedoucí oddělení městského stavitelství Stavební fakulty VŠB-TU, se zamýšlel nad uplatně-

ním absolventů vysokých škol v rámci jejich specializace v Moravskoslezském kraji. Hovořil také o tom, jak škola dokáže ovlivnit uplatnění absolventů.

„Kvalita a rozvoj intelektu souvisí s rozvojem regionu. Má-li region dosáhnout významného postavení, musí mít silný intelektuální kádř schopných lidí,“ řekl Vítězslav Kuta.

Na setkání se jednalo také o likvidaci odpadů a o využití evropských fondů ve prospěch životního prostředí. Prezident společnosti ODS-Dopravní stavby Pavel Vítek seznámil přítomné s vývojem výstavby dálnice D47. Vyjádřil přesvědčení, že úsek dálnice Lipník nad Bečvou – Bohumín bude do roku 2008 zprůjezdněn. „Ve výstavbě je pět z osmi úseků dálnice, nejdále pokročily práce v ostravské a bohumínské zóně. Na konci roku 2007 bude tato část dálnice dokončena,“ řekl Pavel Vítek. (iv)

Řekli o kongresu:

■ Robert Szurman, náměstek ministra průmyslu a obchodu:

„Oceňuji kvalitu a přínos ekonomického kongresu, který se zabýval otázkami podpory studentů a absolventů vysokých škol při jejich uplatnění a hledání možností rozvoje Ostravy pomocí domácích i zahraničních investic. Na kongresu zaznělo mnoho zajímavých příspěvků. Letošní ročník svůj úkol splnil a zároveň vytvořil podmínky pro další pokračování v roce 2006.“

■ Pavel Vítek, prezident ODS-Dopravní stavby, a. s.:

„Kongresu se zúčastnilo kompletní vedení města Ostravy, ekonomičtí odborníci různých podniků, kteří mě zaujali svými příspěvky. Účast studentů byla nadprůměrná. Diskuze byla zajímavá a dotýkala se jak problematiky Moravskoslezského kraje a zejména Ostravy, tak rozvoje vysokého školství na území města. Vystoupení

jednotlivých studentů a profesorů významně přispěla k vysoké úrovni celé akce. Příště bych uvítal také přednášku zahraničního hosta. Domnívám se, že tato setkání budou i nadále významným přínosem pro rozvoj regionu, města a vysokého školství.“

■ Albín Dobeš, ekonomický ředitel, Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.:

„Pozitivně hodnotím obsahovou náplň programu, vysokou kvalitu referátů, především náměstka ministra průmyslu a obchodu, vedení města Ostrava a odborných pedagogů Vysoké školy báňské-Technické univerzity. Účastníci měli možnost v rámci diskuzí získat konkrétní a odborné informace o směřování ostravské oblasti v rámci stálého členství České republiky v Evropské unii. Po stránce odborné i společenské byl ekonomický kongres jednoznačně přínosem. Proto doporučuji, aby se konal i v dalších letech.“

Konference se zúčastnili náměstci primátora Zbyněk Pražák, Petr Kajnar a Mirko Jašurek (na fotografii zprava).

Ekonomický kongres zahájil náměstek ministra průmyslu a obchodu Robert Szurman (foto uprostřed). Dvoudenní konference se zúčastnili také studenti středních škol a Vysoké školy báňské-Technické univerzity, kteří se aktivně zapojovali do odborných diskuzí.

Neziskové organizace pomáhají nemocným

Nejen lékaři a odborníci, ale také neziskové organizace se věnují těm, kteří se denně potýkají s nemocí. Svaz postižených civilizačními chorobami (SPCCH) si v letošním roce připomíná patnáct let od založení. V Ostravě sdružuje 750 kardiaků, respiriků, diabetiků, onkologických pacientů, osob s roztroušenou mozkomíšní sklerózou, postižených vertebrogenním syndromem i tělesně handicapovaných. Onemocnění civilizačními chorobami není viditelné, ale jde o diagnózy mnohdy bezprostředně ohrožující základní životní funkce. „Snažíme se především o ucelenou rekondičně-rehabilitační péči a zlepšení kvality života zdravotně postižených. Členy učíme, jak dosáhnout fyzické i psychické nezávislosti v pohybu, v zaměstnání, ve vzdělávání, pomáháme jim zapojit se do kulturního a společenského života, motivujeme je k pravidelným pohybovým aktivitám,“ řekla předsedkyně Městského výboru SPCCH Ostrava Marcela Oškerová. Svaz

připravuje víkendové kurzy živosprávy, rekondiční pobyty zaměřené na jednotlivá onemocnění, edukační programy, přednášky lékařů, právníků, cvičitelů i plavání. V rámci resocializace pořádá klubová setkání, návštěvy koncertů a divadelních představení, výlety s léčebnou a kulturní tematikou. „Důležitou roli v naší činnosti hraje sociální poradenství a poskytování pomoci ve složitých životních situacích. Jsme také schopni zajistit zastupování handicapovaných při jednání s institucemi,“ doplnila M. Oškerová.

Svaz nemá žádného placeného pracovníka a všichni jeho členové jsou dobrovolníci. Za 15 let své existence poskytl pomoc několika tisícům lidí v těžké situaci. Zájemci jej najdou každé pondělí od 9 do 15 hodin v přízemí Galerie Magna (Bieblova 3), nebo mohou kontaktovat M. Oškerovou na tel. číslech: 596 115 660, 737 041 453, případně e-mailem: OskerovaM@seznam.cz (K)

Září ve znamení alternativní dopravy

Již podruhé se Ostrava připojila k Evropskému týdnu mobility (ETM). Odbory životního prostředí a dopravy magistrátu připravily pro veřejnost pestrou nabídku aktivit podporujících udržitelnou dopravu. Na program ETM se v týdně od 16. do 22. září podílelo více než 25 organizací. O krátkou rekapitulaci jsme požádali koordinátorku Kamila Gabrielovou.

■ Lišil se letošní ročník od minulého?

Jistě. Lidé si na Evropský týden mobility pomalu zvykají. Hledají v něm sobě blízké aktivity. Takže někdo se projel po řece Ostravici na kanoe a jiný raději navštívil Hornické muzeum. Snažili jsme se přichystat akce pro děti i dospělé, sportovce, čtenáře, cyklisty i řidiče.

■ Která akce měla největší ohlas?

Každopádně to byl Evropský den bez aut 22. září na Dětském dopravním hřišti v Přívoze, kam se sjely dvě stovky dětí z deseti základních škol. Žáci si vyzkoušeli jízdu zručnosti, poskytování první pomoci, chůzi se slepeckými vodícími psy i překážkový běh s kočárkem. Poznali tak, kolik forem a úskalí se skrývá v dopravním provozu. Velký úspěch měla fingovaná ukázka dopravní nehody a možnost prohlédnout si interiér záchranného vozidla.

Děti se seznámily také s povinným vybavením jízdního kola.

■ Součástí ETM byla také anketa ostravských školních časopisů. Jak dopadla?

Tuto velkou průzkumnou akci pořádal Dům dětí a mládeže Ostrčilova. Redaktoři třinácti školních časopisů mapovali, jak se v tento den bez aut dopravovaly děti do škol. Z téměř tří tisíc dotázaných přišlo pěšky 1 350 školáků a městskou hromadnou dopravou přijelo 1 270 žáků. Autem dorazilo zhruba 300 a na kole 10 dětí. Koloběžku zvolili 3 mladíci a jeden dojel na kolečkových bruslích. Je tedy vidět, že děti se ekologicky přepřavují. (k)

Dvacet pět let pod hvězdami

Když před pětadvaceti lety vyrůstala na okraji Poruby nová hvězdárna s planetáriem (HaP), šlo o ojedinělou záležitost. Zařízení pro doplňkovou výuku škol a popularizaci astronomie totiž provozovala Vysoká škola báňská.

„Její vybavení bylo tehdy skromné. Měli jsme jen projekční přístroj planetária Carl Zeiss – Space Master, jeho příslušenství a stovku židlí. První rok nás navštívilo 736 osob,“ říká o začátku HaP její současný vedoucí Tomáš Gráf.

Dnes v lese za areálem Vysoké školy báňské-Technické univerzity (VŠB-TU) najdeme profesionální pracoviště, které připravuje audiovizuální pořady pro školy, nabízí videoprojekce, astronomické přednášky i pořady o ekologii. Na Hvězdárně a planetáriu Johanna Palisy VŠB-TU pracuje 5 odborných zaměstnanců a ročně její služby využije přes padesát tisíc zájemců. „Současná

technika umožňuje ukazovat vesmír a jeho krásy daleko lépe, než to bylo kdy možné. Hvězdárna je vybavena dalekohledem Meade o průměru 300 mm i CCD kamerou. Díky ní mohou naši spolupracovníci z řad astronomů amatérů pozorovat například proměnné hvězdy,“ vysvětluje T. Gráf.

U příležitosti čtvrtstoletí činnosti tohoto zařízení se koná v Galerii VŠB-TU (budova A) výstava o historii a současnosti jedné ze tří největších hvězdáren v České republice. Kromě kroniky a přehledu aktivit si její návštěvníci mohou prohlédnout atraktivní snímky vesmírných objektů pořízených například Hubbleovým kosmickým dalekohledem. Podrobnosti o výstavě, která potrvá do 18. listopadu, Astronomickém kurzu pro zájemce o astronomii a programu HaP jsou k dispozici: <http://planetarium.vsb.cz/> nebo telefonním číslem: 596 911 005. (kk)

■ Zelené zajímavosti

Halda – toto slovo zná nejspíš každý Ostravan. Většinou je synonymem něčeho nehezkeho, odloženého a zapomenutého. Odborníci však docházejí k překvapivým závěrům - haldy, nebo-li odvaly jsou plné vzácných forem života.

Živé odvaly

Důlní hlušina tvořící největší část odvalu pochází z hloubek až kolem jednoho tisíce metru. Je složena pouze z minerálních látek, které samy o sobě pro život organismů neposkytují ideální podmínky. Příroda je však velmi silná. Na vytěžené hornině se nejprve objevuje takzvaná náletová zeleň, tedy mimořádně přizpůsobivé rostliny schopné rychlého rozmnožování, jako například třtina křovištní, bříza bělokorá nebo topol osika. Ty zpravidla během prvních pěti let ozelení původně černý povrch haldy a poskytnou tak přijatelné zázemí dalším rostlinným i živočišným druhům. Barva odvalu je důležitá také z hlediska teploty jejího povrchu. Protože je tmavá, pohlcuje zvláště v létě sluneční záření a zahřívá ho na 50 až 60 °C. Naopak v noci je teplo velmi rychle vyzařováno, což téměř připomíná kolísání teplot v poušti. Srážená vlhkost je výborným zdrojem vody pro rostliny, které na odvalech mohou přežít i dlouhá letní bezdeštná období. Díky těmto faktorům najdeme na ostravských haldách hulevník nejtužší, rosičku krvavou či plstnaté chlupatou diviznu sápořitou, která dorůstá až do výšky 1,5 m. Přechodně se na těchto stanovištích vyskytují také ohrožené druhy rostlin - zeměžluč okolíkatá, židovíník německý, krušík bahenní. Haldy vytvářejí výborné podmínky i pro růst hub. Můžeme najít bedly, ryzce, kozáky, holubinky i suchohříby. Raritou je šupinovka (*Gymnopilus igniculus*), která byla objevena na hořícím odvalu poblíž Michálkovic, třetím místě na světě, kde se tato vzácná houba vyskytuje. Z živočišné říše se do těchto lokalit mezi prvními stěhuje hmyz, postupně také vzácné teplomilné až stepní druhy brouků. Mezi nimi drabčík (*Staphylinus pectorator*), hojně obývající jižní

Evropu, nebo ojedinělý střevlík (*Licinus depressus*). Obyvatelem odvalů je také střevlík kožitý, který se živí slimáky, nebo střevlík fialový, nápadný fialovou nebo modrozelenou obrubou krovek. Vyhrátý terén přitahuje zvláště v zimě ptáky i větší savce, jako například hraboše, zajíce nebo srnce.

V odborných kruzích se vedou diskuze o možnosti prohlásit určité lokality odvalů za chráněná území. (K)

Nová radnice slaví pětasedmdesátiny

Milí čtenáři,

být starostou či primátorem, s sebou nese vždy velkou zodpovědnost. A to nejen k městu, jeho obyvatelům a problémům lokality, ale také k sídlu správního úřadu, tedy k radnici. Ostrava má to štěstí, že ji osud obdařil radnicí zcela mimořádnou. Ne že by ta „stará“ nebyla hezká. Je stále ozdobou Masarykova náměstí a připomíná historii města. Ale ta „nová“ je něco zcela mimořádného. Od svého otevření v roce 1930 je největším radničním objektem v republice a má také nejvyšší radniční věž, což odpovídá významu i postavení města velkých přeměn. Jen těžko bude velkorysejším projektem překonána. Rovněž to přináší zodpovědnost - v péči o objekt, ale také v důstojné reprezentaci města. Nová radnice, slavící 75. narozeniny, není z pohledu času mimořádně historickým mezníkem. Je to spíše jubileum dámy v nejlepších letech, protože se určitě dočká ještě mnoha jiných významnějších výročí. Už dnes však z četných ohlasů návštěvníků i ze zahraničí víme, že Radnice města Ostravy patří k těm skutečně obdivovaným.

Vážím si toho, že i můj život osud svázal s tímto pozoruhodným objektem a „jubilantce“ do dalších let přeji nejen stále prvenství v pomyslném žebříčku radnic, ale také hodně pracovitých obdivovatelů a ctitelů, kteří budou udržovat i rozvíjet hodnoty a poslání této nezaměnitelné stavby.

Ing. Aleš Zedník

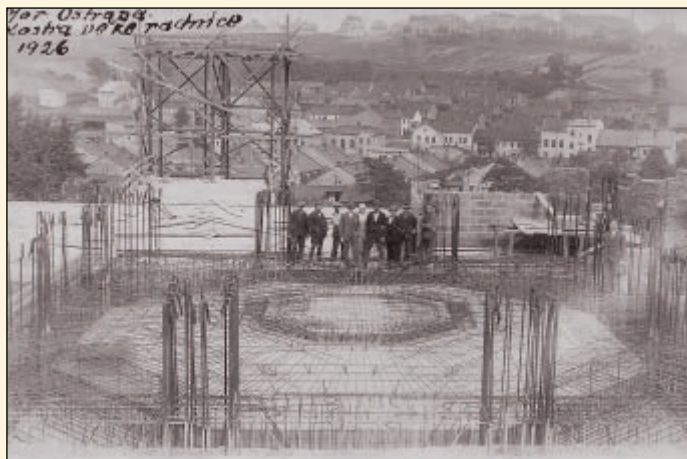
primátor statutárního města Ostrava

Dominanta a symbol města, takto charakterizuje většina Ostravanů budovu Nové radnice. Na konci října 1930, přesně v den státního svátku 28. října, byla tato mohutná dvoukřídlá stavba v centrální části s vyhlídkovou věží oficiálně zpřístupněna veřejnosti. Uplynulo dlouhých 75 let a současné sídlo magistrátu neztratilo nic na své výjimečnosti. Důvody k oslavám jsou tedy na místě. V sobotu 22. října bude v 10 hodin zahájen v rámci Dne

otevřených dveří celodenní program pro veřejnost. Na Prokešově náměstí vystoupí známí interpreti populární hudby, připravena je také prezentace městské policie, hasičů a záchranářů. Prohlídky reprezentativních prostorů Radnice města Ostravy se uskuteční od 10 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. Akci ve 20 hodin ukončí laserová show a ohňostroj. Vyhlídkovou terasu radniční věže mohou zájemci navštívit zdarma od 10 do 17 hodin.

Moravskoostravští starostové a primátoři města:

Hermann Zwierzina	1861–1864	Josef Lampa	1945
Alois Anderka	1864–1873	Josef Kotas	1945–1960
Konstantin Grünwald	1873–1880	Jan Buchvaldek	1960–1964
Anton Lux	1880–1888	Josef Kempný	1964–1968
Adalbert Johanny	1888–1901	Zdeněk Kupka	1968–1971
Gustav Fiedler	1901–1918	Eduard Foltýn	1971–1986
Johann Ulrich	1918	Bedřich Lipina	1986–1989
Jan Prokeš	1918–1935	Lubomír Vějr	1989–1990
Josef Chalupník	1935–1939	Jiří Smejkal	1990–1993
Josef Hinner	1939–1940	Evžen Tošenovský	1993–2001
Emil Beier	1940–1945	Čestmír Vlček	2001–2002

Hlavním iniciátorem myšlenky postavit v lokalitě Nové střešnice u Komenského sadů sídlo radních a městského úřadu byl vládní komisař a pozdější starosta Jan Prokeš. Vítězný projekt autorů Vladimíra Fischera z Brna a ostravských architektů Františka Koláře a Jana Rubého byl realizován celých 5 let (1925 až 1930). Nejprve bylo postaveno levé a poté pravé křídlo. V této fázi si moudří stavitelé uvědomili, že k modernímu, jednoduchému a elegantnímu stylu budov se příliš nehodí věž v takové podobě, jakou předpokládal původní projekt - tedy ne příliš vysoká, spíše robustní zvonice. Nakonec bylo rozhodnuto, že základy budou zpevněny v centrální části unikátní 3 metry silnou železobetonovou deskou, a to tak, aby bez problémů udržela nejvyšší radniční věž v republice. Ta se dodnes tyčí do výšky 85,6 metru.

Často a neprávem přehlížené detaily

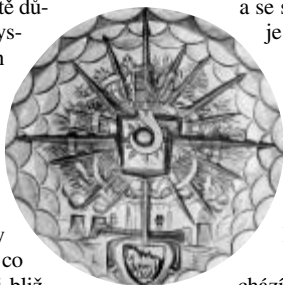
O Nové radnici už bylo řečeno a napsáno mnoho. Ale ruku na srdce, všimli jsme si někdy těch typických a nade vši pochybnost veskrze ostravských radničních detailů? Jozef Šerka z Archivu města Ostravy je dobře zná a dokáže o nich poutavě vyprávět:

„Zvedněte hlavu - ty čtyři velké bronzové sochy dodávají vstupu do Nové radnice náležitě důstojné vzezření, nemyslíte? Hovořit o nich jako o detailech není zcela na místě, vždyť každá z nich měří přes tři metry. Návrhář radnice je jen stěží přehlédne, ovšem málokterý by patrně dokázal říct, co vlastně představují. Při bližším zkoumání to ale není těžké uhadnout.

První socha zleva (pokud stojíme čelem k radnici) drží v pravé ruce kahan a v levé pneumatické kladivo. Tyto atributy s jistotou určují, že jde o horníka. Druhá socha se opírá o několik naskládaných svazků knih a jednu z nich drží i v levé ruce. Knihy byly vždy symbolem vědění a i v tomto případě jde o personifikaci vědy. Její sousedka se zase opírá

o pevně převázaný balík zboží a v ruce drží charakteristické znaky boha Merkura - okřídlenou přilbu či klobouk a takzvaný caduceus, což je hůl ovinutá dvěma hady a zakončená dvojicí křídel. Socha ztělesňuje obchod. A konečně socha poslední - muž v kožené zástěře opírající se o kovadlinu, s řetězem na rameni a se slévačskou lžící v ruce - je hutník. Autor tohoto sousoší, kterým je brněnský akademický sochař Václav Mach, chtěl takto vyjádřit čtyři uhelné kameny, na nichž spočíval po dlouhé roky život tohoto města.

Další zajímavost se nachází přímo u hlavního vchodu do radnice. Jsou to dvě bronzové pamětní desky, které byly na radnici instalovány při příležitosti jejího dokončení v roce 1930. Jejich text navrhl první ředitel městského archivu v Ostravě profesor Alois Adamus a uměleckým ztvárněním byl pověřen pražský akademický sochař Rudolf Březa. Na desce vpravo je text připomínající postavení objektu za starostování Jana Prokeše podle návrhu architektů Fischera, Koláře

a Rubého. Na levé straně vidíme opět postavu hutníka, který drží v levé ruce kladivo a v pravé model vysokých pecí. Vpravo je postava ženy, která drží v levé ruce štít se znakem Moravské Ostravy, v pravici zralé plody jako symbol výsledku práce. Text pravé desky připomíná původ a založení města. Umělec ji vybavil postavami horníka a ženy s dítětem, které symbolizuje příští pokolení.

Více nalevo i napravo od hlavního vchodu můžeme najít další dvě bronzové plastiky, které jsou poněkud mladšího data. Na fasádu Nové radnice byly instalovány v předvečer 28. října 1967 při příležitosti oslav 700. výročí první písemné zmínky o městu Ostrava. Jejich autorem je pražský akademický malíř Lumír Šindelář. Reliéfy jsou vlastně zvětšenou podobou obou stran pamětní medaile, kterou tento umělec pro Ostravu navrhl. Na pravé straně vidíme hlavu ženy z profilu, která je ovanuta mračny a dýmem. Má být, alespoň podle slov autora, „jakoby smyslem a věcnou podobou města ležícího pod ní“. V dolní části portrétu si při bližším zkoumání skutečně všimneme drobné veduty města i se siluetou věže Nové radnice a dvojvěží kostela Božského spasitele. Vlasy ženy poutá stuha s nápisem Ostrava.

Rub medaile má více ornamentální ráz, obsahuje symboliku železa a uhlí, na jehož původ upomínají i kapradiny, které se prolínají se slunečními paprsky. Zubaté obloučky znázorňují

jak mračna, tak uhelné sloje. V dolní části vidíme městský znak a nepříliš zřetelné panoráma hutí. V originále byl uprostřed medaile umístěn ingot se žhavým železem. Ten byl ale nahrazen stylizovanou podobou Řádu republiky, jehož dominujícím motivem byl v té době samozřejmě srp a kladivo. Je však do reliéfu zakomponován tak, že bez pozornějšího zkoumání si ho ani nevšimneme.

Samozřejmě že ani tím umělecká výzdoba fasády Nové radnice nekončí. Při dokončování stavby v letech 1929 - 1930 byla pozornost věnována také balkonovým mřížím, jejichž výplně navrhl již zmíněný pražský sochař Rudolf Březa a jeho brněnský kolega Josef Axmann. Mřížových výplní je celkem 18. Čtyři najdete na čelních balkonech postranních křídel, pět na balkoně nad hlavním vstupem a devět na balkoně otočeném do zahradního traktu radnice. Výplně symbolizují opět v různých i opakujících se podobách hornictví, hutnictví, vědu a umění, obchod, stavitelství, zdravotnictví, školství, historii, sociální péči, ale třeba také sportovní. Například zrovna historie na balkoně v zahradním traktu je opravdu pěkně prezentována postavou, která má na svých pažích umístěny historické znaky sedmi prvních ostravských obcí. Těch, které při svém sloučení v roce 1924 položily základ dnešní metropoli Moravskoslezského kraje.“

Přípravila: Marie Václavková

Vyhlídková terasa, kterou můžete navštívit po celý rok, se nachází ve výšce 73 metrů. Za jasného počasí je odtud jedinečný výhled na Ostravu a její okolí. Na vrcholku věže jsou umístěny hodiny úctyhodných rozměrů - ciferník průměr 3,5 m, délka ručiček 1,75 m a 1,3 metru o váze 65 kg, váha hodinového stroje je 500 kg. Náklady na stavbu dosáhly 49 mil. Kč, dalších 2,5 mil. Kč stály interiéry.

Nebojte se úřadů, jsou tady pro vás

aneb o dokladech pro cestování do členských států Evropské unie

Dne 1. ledna 2006 nabývá účinnosti ustanovení, podle kterého nebude možné cestovat do členských států Evropské unie na občanské průkazy bez strojově čitelných údajů. Občané by si proto měli zkontrolovat, zda své občanské průkazy nebo cestovní pasy mohou v příštím roce při cestách do EU použít. Na otázky spojené s vydáním nových dokladů odpovídá vedoucí oddělení občanských průkazů, evidence obyvatel a cestovních dokladů odboru vnitřních věcí magistrátu Magdalena Peroutková.

■ S jakými doklady tedy lze cestovat v rámci Evropské unie od 1. ledna 2006?

Od 1. ledna 2006 lze pro cestování v rámci Evropské unie použít všechny typy cestovních dokladů České republiky, pokud jim neskončila doba platnosti. Jde o cestovní pasy bez strojově čitelných údajů, s lepenou fotografií a deskami zelené barvy, dále o cestovní pasy se strojově čitelnými údaji, tištěnou fotografií a deskami v barvě burgundské červeně.

■ Jaké typy občanských průkazů lze pro cestování v rámci Evropské unie použít?

Pro cestování v rámci Evropské unie, například do Polska, Slovenska a tak dále, je možné od 1. ledna 2006 jako cestovní doklad použít i občanský průkaz, ale se strojově čitelnými údaji, pokud nemá uštěpený roh. Z uvedeného vyplývá, že od 1. ledna 2006 již nelze k cestám používat občanské průkazy bez strojově čitelných údajů.

■ Kde může občan podat žádost o vydání nového občanského průkazu?

Žádost o vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji může občan podat osobně nebo

prostřednictvím jím pověřeného zástupce (tento zástupce nemusí mít plnou moc) u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo matričního úřadu. Ve statutárním městě Ostrava lze podat žádost o vydání občanského průkazu u Magistrátu města Ostravy, odboru vnitřních věcí v ulici Gorkého 2 v Moravské Ostravě, nebo u matričních úřadů v Mariánských Horách a Hulvákách, Moravské Ostravě a Přívozu, Ostravě-Jih, Polance nad Odrou, Porubě, Radvanicích a Bartovicích, Slezské Ostravě, Staré Bělé, Svinově, Vítkovicích, nebo u matričních úřadů obecních úřadů Klimkovic, Stará Ves nad Ondřejnicí, Šenov, Václavovice, Velká Polom, Vratimov a Vřesina.

■ Co musí občan předložit?

Vyplněnou žádost o vydání občanského průkazu na tiskopise stanoveném vyhláškou ministerstva vnitra č. 642/2004 Sb., dosavadní občanský průkaz, jednu fotografii a případně další doklady osvědčující skutečnosti, o nichž se do občanského průkazu zapisují údaje na žádost občana. Může jít také o údaje potřebné k odstranění rozporů zjištěných v údajích uvedených na žádosti s údaji vedenými v informačním systému evidence obyvatel nebo evidenci občanských průkazů.

Žádost o vydání občanského průkazu musí být podepsána občanem, jemuž má být občanský průkaz vydán. Podpis se nevyžaduje, pokud občanovi v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka. Podpisem se rozumí vlastní rukou provedené vyjádření jména i příjmení, popřípadě pouze příjmení.

■ Kdo může převzít vyhotovený občanský průkaz?

Vyhotovený občanský průkaz je občan povinen převzít osobně u obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo u matričního úřadu, který uvedl v žádosti. Jinak jsou občané trvale hlášení ve správním obvodu statutárního města Ostrava povinni občanský průkaz převzít u Magistrátu města Ostravy, odboru vnitřních věcí v ulici Gorkého 2. Jeho převzetí potvrdí svým podpisem. Pokud se občan nemůže podepsat, uvede se tato skutečnost na žádosti.

Nemůže-li se občan dostavit k převzetí občanského průkazu ze závažných důvodů osobně, zejména z důvodu výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody, soudem nařízeného ústavního léčení, ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ze závažných dlouhodobých zdravotních důvodů, zabezpečí předání občanského průkazu obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo matriční úřad, v jehož správním obvodu se občan zdržuje.

■ Mohou společně s rodiči cestovat nezletilé děti zapsané v jejich občanském průkazu?

Při společném cestování nezletilých dětí zapsaných v občanském průkazu rodičů mohou vzniknout problémy. Do občanského průkazu se totiž zapisují také děti s jiným státním občanstvím. Nezletilé dítě zapsané v občanském průkazu rodiče tak neprokáže státní občanství České republiky. Dalším rozdílem je, že do občanského průkazu rodičů se nezapíše datum narození a pohlaví dítěte, ale pouze jeho rodné číslo, které může být jako vnitrostátní identifikační údaj nesrozumitelné pro cizí státní orgány. Z těchto důvodů nedoporučujeme cestování dětí bez vlastního cestovního dokladu.

S jakými doklady je možné cestovat v rámci Evropské unie od 1. ledna 2006

1. Cestovní pasy bez strojově čitelných údajů, s lepenou fotografií a deskami zelené barvy. Doba platnosti cestovního pasu je vyznačena na jeho datové stránce.

2. Cestovní pasy se strojově čitelnými údaji, tištěnou fotografií a deskami v barvě burgundské červeně. Doba platnosti je vyznačena na datové stránce.

3. Použit lze pouze občanské průkazy se strojově čitelnými údaji, kterým neskončila doba jejich platnosti a které nemají uštěpený roh. Doba platnosti je vyznačena na titulní straně v dolní části datových položek.

□ LISTÁRNA □ LISTÁRNA □ LISTÁRNA □ LISTÁRNA □ LISTÁRNA □ LISTÁRNA

TURNAJ V MINIGOLFU. O zážitky ze sportovního dopoledne, které pro děti mateřských škol uspořádal Úřad městského obvodu Poruba, se s námi podělila jeho tisková mluvčí Renáta Láryšová: „Pětičlenná družstva dětí se utkala v jedenácti golfových disciplínách. Tři týmy s největším ziskem bodů byly odměněny věcnými cenami, vítězné družstvo cenným pohárem. Všichni malí golfisté obdrželi diplom a sladkou odměnu.“ Soutěž se uskutečnila v areálu minigolfového hřiště u letního koupaliště v Porubě 22. září a zúčastnilo se jí 11 družstev.

Světlušky vybíraly peníze pro nevidomé

„Více než 33 tisíc korun vybrali studenti kvinty hladnovského gymnázia ve Slezské Ostravě a někteří žáci Základní školy v Ostrčilově ulici v Moravské Ostravě při celorepublikové akci na pomoc nevidomým dětem a lidem s těžkým zrakovým postižením. Kromě peněz pro Nadační fond Českého rozhlasu získaly „světlušky“ (tak byly oděny: tykadla, krovky a černé tričko) z této charitativní akce neobvyklé zážitky a zkušenosti, které měly charakter neformálního sociologického průzkumu. Máme radost z toho, že se děti a mládež hlásí k pomoci handicapovaným lidem a dávají tak najevo své sociální citění,“ zrekapitulovala aktivitu ostravských žáků a studentů Eva Bělohlová z Domu dětí a mládeže Ostrčilova.

Osamělí se mohou spolehnout na „Dorku“

„Vážená redakce, ráda bych se s vašimi čtenáři podělila o radost, kterou mi každodenně dělají lidé z Tišňové péče Slezské diakonie,“ napsala Zdenka Knyblová. Ačkoli žije v Havířově, využívá služeb tišňové linky Centra sociální pomoci Dorkas z Ostravy-Nové Vsi. „Jsem velmi šťastna, žiji totiž sama, takže mě jejich telefonáty drží nad vodou. Je mi již 79 let, jsem po operaci srdíčka a k „Dorkám“, jak jsem si své nové přátele nazvala, mě přivedla lékařka Kuličková z ostravské Fakultní nemocnice s poliklinikou. Moc jim děkuji za vynikající péči,“ končí dopis.

Počítačové kurzy pro maminky

Od poloviny října nabízí Svět vzdělávání – síť místních center celoživotního vzdělávání kurzy práce s počítačem pro matky na mateřské dovolené, ženy vychovávající dítě do 7 let a dlouhodobě nezaměstnané ženy. Z dopisu Markéty Novákové dále vyplývá, že vzdělávání je určeno pro začátečnický i pokročilý. „Pro maminky malých dětí jsme připravili jako doplňkovou službu hlídání dětí v době kurzů. Zároveň mohou navštívit lekce angličtiny.“ Podrobnější informace zájemkyně získají v sídle neziskové organizace Svět vzdělávání (Michálkovic 1810/181), na tel. číslech: 595 228 139, 777 643 276 nebo e-mailu: marketa.novakova@svetvzdelavani.cz

Stodolní ulice za velkou louží

Ředitelka Ostravského muzea Jiřina Kábrtová navštívila v létě své americké přátele v Chicagu. O svém milém překvapení nám napsala následující řádky: „Na prázdninovém pobytu jsem shodou okolností potkala kolegu ze Štramberka, který velmi zapáleně hovořil o české komunitě v Chicagu. Jako důkaz její činnosti přinesl hromadu časopisů Chicago Žurnál. Jaké bylo mé překvapení, když jsem na straně 47 objevila článek velmi zajímavě popisující historii prvních nevěstinců v ostravské Stodolní ulici. Autorem textu je kro-

nikář našeho města Martin Juřica. Dlouho jsem si žurnál prohlížela a usmívala se. Nestává se zrovna často, aby za velkou louží pronikly informace o historii Ostravy. Ráda bych panu Juřicovi poděkovala.“

Krokodýl se stal mistrem Evropy

Dopis o úspěchu mažoretek z Dubiny nám přišel od vedoucí TOM Krokodýl Marty Szűcsové. „Tvrdá celoroční příprava zakončená táborem, desítkami vystoupení a sportovními soustředěními se vyplatila. Že je oddíl Krokodýl ve formě, potvrdily kadetky, juniorky i seniorky na mistrovství republiky. Mláďátka (8-10 let), Krokodýlci (11-13 let) i Krokodýl (14 let a více) si zajistili postup na mistrovství Evropy. Šampionát v mažoretkovém sportu v polském Opolesku byl pak svědkem husarského kousku – Mláďátka a Krokodýlci vybojovali ve třech disciplínách titul Mistr Evropy. Díky trenérkám, klubu rodičů Drak a partnerům rozdávající děvčata z Dubiny svými vystoupeními radost a potěšení lidem po celé naší republice i v zahraničí. Přejeme jim všichni hodně štěstí, elánu a nových choreografických nápadů,“ píše se v dopise. Redakce se k přání připojuje.

Kinderiáda začala v Ostravě

Atletické závody pro děti druhých až pátých tříd základních škol Kinderiáda začaly letos 20. září na Městském stadionu ve Vítkovicích. Jak napsala Petra Winklerová z agentury AMI Communications, mítinku se zúčastnilo 200 dětí z 25 škol Moravskoslezského kraje. „Školáci se utkali v hodu plným a kriketovým míčem, skoku do dálky z místa a z rozběhu a sprintu na 60 m. Závěrečnou disciplínou byla tradiční štafeta 4x60 m,“ popsala osmý ročník Kinderiády P. Winklerová. V ostravském regionálním kole zvítězila ZŠ M. Kudeřkové z Havířova, na druhém místě skončila ZŠ Englišova z Opavy a třetí místo obsadila ZŠ Klegova z Ostravy. Školy postupují do pražského finále, kde se budou moci ucházet o finanční prostředky ve výši 300 tis. Kč určené na rekonstrukci sportovních hřišť. Soutěž pořádá společnost Ferrero Česká pod záštitou Českého atletického svazu. Patronkami Kinderiády jsou naše přední běžkyně Jarmila Kratochvílová a Ludmila Formanová.

JEKHETANE POŘÁDALO MINIFESTIVAL. „Občanské sdružení Společně – Jekhetane uspořádalo jako vyvrcholení prázdninových zájmových aktivit mladých Romů z Přívozu a Poruby minifestival hudby a tance Lacho Džives,“ napsala Vendula Jabůrková z Jekhetane. Více než 250 lidem se 29. srpna představily mladé romské kapely a romský taneční soubor Čercheň. Své umění předvedli také absolventi letního kurzu tance a žonglování, odpoledne vystoupila orientální tanečnice a skupina Camara s africkými rytmy. „Festival jsme připravili v rámci projektu financovaného Evropskou unií, jehož cílem je zvýšit vzdělanostní profil romské mládeže formou zájmových aktivit a vzdělávacích kurzů,“ doplnila V. Jabůrková s tím, že mladí Romové mají o akce velký zájem a občanské sdružení ve svém úsilí nemíní polevit. Zájemci je najdou v Přívoze v ulici Palackého 49. Bližší informace získají také na telefonních číslech: 596 136 609, 724 161 932 nebo e-mailu: poradna-jekhetane@tiscali.cz

Na festivalu vystoupí členové Národního divadla v Praze s inscenací Černé mléko.

Přehlídka Bezručovy šediny k šedesátinám divadla

Členové souboru Divadla Petra Bezruče (DPB) si v říjnu připomenou 60 let od jeho založení. Pro příznivce připravili od 24. do 29. října přehlídku nazvanou Bezručovy šediny. Na divadelních prknech se představí řada osobností.

Pražské Národní divadlo uvede inscenaci V. Sigareva Černé mléko v režii Jana Kačera, který před lety v Ostravě začínal. Hrají v ní bývalí členové divadla DPB Jitka Smutná a Richard Krajčo.

Oceňovanou inscenaci Ibsenovy Nory brněnského Divadla v 7 a půl nastudoval režisér Jan Antonín Pitínský. Z domácí tvorby uvidí diváci Skleněný zvěřinec Tennessee Williamse, Story britského dramatika Martina Crimpa, Dostojevského Idiota a v obnovené premiéře Trainspottingu Irvina Welshe a Harryho Gibsona.

Historie Divadla Petra Bezruče začala v roce 1945 založením divadelka Kytice. Jeho tvorba měla být zaměřena na děti a mládež. Zlomovým momentem se stal pro divadlo rok 1959.

Tehdy přišel celý absolventský ročník pražské DAMU s režiséry Janem Kačerem a Evaldem Schormem, s herci Ninou Diviškovou, Petrem Čepkem a dalšími. Jejich působení změnilo charakter divadla. Vznikaly neobyčejné inscenace pro mládež i pro starší publikum, soubor začal hrát také večerní představení. V jubilejní sezóně připravuje soubor DPB několik zajímavých premiér. Cenou Alfréda Radoka je ověřená hra Dodo Gombára Hugo Karas. Režisér Jan Antonín Pitínský bude připravovat dvě aktovky Syn a Zima norského dramatika Jona Fosseho. V plánu je horor Stephen Kinga Misery nebo klasické drama Čechova Tři sestry.

„Největší letošní změnou je příchod šesti nových herců - Petry Bučkové, Pavla Gajdoše, Terezy Vilišové, Viktora Dvořáka, Jana Vlase a Michala Marka. Někteří z nich se poprvé představili v obnovené premiéře Trainspottingu,“ řekl nový umělecký vedoucí souboru Jan Mikulášek. (ta)

Zprávičky

Koncert k 50. výročí

Pěvecké sdružení ostravských učitelů pořádá 12. listopadu v Janáčkově konzervatoři slavnostní koncert k 50. výročí založení. Sbormistrem je J. Galatenko. Hostem večera bude Ostravský dětský sbor pod vedením M. Chromíka. Začátek je v 17 hodin.

Grafiky Kamila Lhotáka

Dílo Kamila Lhotáka je vystaveno v Autorské výstavní síni Výtvarného centra Chagall Ostrava. Základním námětem výtvarníka byl obdiv k moderní civilizaci, zejména k období přelomu 19. a 20. století. V jeho grafikách je zachycen idylický svět balonů, vzducholodí, vysokých kol, tri-cyklů, starých automobilů, letadel, lodí a ponorek. Výstava trvá od 8. září do 2. listopadu.

Listy důvěrné

Cyklus komorních koncertů v Janáčkově konzervatoři zahájí 19. října

Listy důvěrné. Výběr z korespondence mezi Leošem Janáčkem a Kamilou Stösslovou v podání Jitky Molavcové a Alfréda Strejčka hudebně doprovodí Janáčkově kvarteto. Začátek je v 19 hodin. Koncerty pořádá umělecká agentura Presto s podporou statutárního města Ostrava.

Soutěž dechových orchestrů

Mezinárodní soutěž velkých dechových orchestrů Ostrava 2005 se uskuteční 21. až 23. října v Domě kultury města Ostravy. Do dvanáctého ročníku je přihlášeno osmnáct orchestrů, z toho jedenáct z České republiky. Výsledky budou vyhlášeny 22. října ve 20 hodin.

Ostrava - periferie nebo co?!

Výstava fotografií Ostrava - periferie nebo co?! se koná od 10. října ve Fiducii. Výsledky tříleté dokumentace industriální architektury představuje patnáct autorů z České republiky, Švýcarska, Německa a Holandska. Svými objektivy zachytili bývalé doly, koksovny, železárny, dělnické kolonie a současný život v nich. Výstava potrvá do 10. listopadu.

Festival uměleckých škol

Žáci a soubory ostravských základních uměleckých škol (ZUŠ) se představí v říjnu a listopadu na IV. ročníku Festivalu ZUŠ. Žánrová pestrost dokazuje, že umělecké školy nabízejí řadu zájmových aktivit. Na programu budou rovněž produkce žáků, komorních sdružení a orchestrů, které reprezentovaly Ostravu v národních i mezinárodních hudebních soutěžích.

Festival se uskuteční na několika místech Ostravy. V Janáčkově kon-

servatoři se koná 17. října zahajovací koncert, na němž vystoupí orchestry a pěvecké sbory. Pódium konzervatoře oživí 9. listopadu folklorní soubory a 24. listopadu žáci tanečních a dramatických oborů. Sólisté zahrají 24. října v altánu třebovického parku. Ve foyeru Divadla Jiřího Myrona zapívají pěvci 15. listopadu, jazzový podvečer bude 22. listopadu v klubu Parník. Začátky představení jsou v 18 hodin. (t)

S bílým koněm ve znaku

Soutěž o dějinách a současnosti našeho regionu S bílým koněm ve znaku je určena žákům základních a středních škol. Letošní sedmý ročník bude věnován 60. výročí konce 2. světové války. Zadání prvního kola obdrží školy a zájmové organizace v Ostravě a okolí. Přístupné bude rovněž na adrese: www.bilykun2005.wz.cz

Soutěžící mohou odpovědi zaslat do Ostravského muzea do 28. listopadu. Autoři nejlepších prací se utkají 6. prosince v ústním semifinále v Ostravském muzeu. Slavnostní finále se uskuteční 13. prosince.

Zájemci získají informace na e-mailové adrese: metis@centrum.cz nebo na čísle: 737 976 884. (r)

Dny maďarské kultury

Maďari žijící v České republice pořádají od 9. října do 25. listopadu Dny maďarské kultury v Ostravě 2005. „Chceme přiblížit tvorbu autorů z oblasti hudby, lidové i výtvarné tvorby,“ uvedla předsedkyně ostravského svazu Maďarů Anna Hyňavová. Umělci Divadla operety v Budapešti zazpívají 15. října v Domě kultury města Ostravy melodie z nej-

známějších maďarských děl. Folklorní odpoledne se souborem Ifjú Szivek z Bratislavy je připraveno na 16. října v Janáčkově konzervatoři. Obrazy mladého výtvarníka Györgye Gyuriána z jižního Slovenska si mohou zájemci prohlédnout od 15. listopadu v Maďarském klubu. Akci ukončí 25. listopadu v Českém domě tradiční Kateřinský bál. (t)

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA

vyhlašuje výběrové řízení na poskytnutí dotací – grantů v oblasti kultury pro rok 2006

TEMATICKÉ OKRUHY:

1. Hudební a scénické umění.
2. Literatura a publicistika včetně ediční činnosti a výtvarných výstav.
3. Výtvarné umění a architektura včetně ediční činnosti a výtvarných výstav.
4. Kulturně vzdělávací činnosti (výstavy, expozice, knihovnictví).
5. Ostatní kulturní aktivity.

Uzávěrka pro podávání žádostí a projektů pro rok 2006 je 15. 11. 2005.

Zásady a formuláře žádostí jsou k dispozici na: www.mmo.cz

Kontaktní osoba: Naděžda Brožková
tel. č.: 599 443 231, e-mail: nbrozkova@mno.cz

Sociální služby pod drobnohledem

Členové skupiny pro tělesná a kombinovaná postižení komunitního plánu města Ostravy pořádají 3. listopadu konferenci o mezerách spolupráci v oblasti sociální, zdravotnictví a školství.

V prostorách Střední odborné školy a Středního odborného učiliště pro tělesně postiženou mládež v Ostravě-Porubě budou pod záštitou náměstka primátora Zbyňka Pražáka a Jaroslava Slaného, děkana Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity, diskutovat odborníci

i uživatelé služeb o problémech, s nimiž se denně setkávají. Na programu jsou například přednášky o autistických pacientech, sociálních pracovnících, postavení dobrovolníků v sociálních službách a zdravotnictví nebo výpověď rodiny s kvadruplegikem studujícím vysokou školu. Podrobnější informace jsou k dispozici u Kamily Návrátové z odboru sociálních věcí a zdravotnictví magistrátu, tel.: 599 444 952, e-mail: knavratova@mmo.cz (k)

Rovné příležitosti žen a mužů

O větší zapojení žen do věcí veřejných usiluje Společnost pro vzdělávání a rozvoj žen Athena. V současné době zpracovává projekt Genderová rovnost tvoří demokracii, jehož cílovou skupinou jsou politici, manažeři vzdělávacích organizací a zástupci neziskovek. V rámci projektu společnost Athena vyvinula takzvanou sbírku příkladů dobré praxe nebo srovnávací analýzu gen-

derové rovnosti v Litvě, Finsku, Rakousku, Velké Británii, Rumunsku, Bulharsku a České republice. Předcházející projekt Atheny - Romipen (Romtvi) získal ocenění Evansovy nadace.

Zájemci o problematiku rovných příležitostí mužů a žen mohou navštívit webové stránky:

www.gender-equality.webinfo.lt
www.athena.euweb.cz (k)

Noviny seniorů právě vycházejí

Každý poslední pátek v měsíci najdou senioři v síti prodeje novin a časopisů a ve vybraných poštách noviny, které se zabývají problematikou důchodového věku občanů. V prvním čísle Naší doby si přečtou názor premiéra na postavení důchodců ve společnosti, získají informace o Senior-kartách a vznikajícím systému slev pro jejich držitele a dovedí se o Projektu českých seniorů. Nechybějí ani články o připravované důchodové reformě a zákonech, které zasáhnou do života seniorů, re-

portáž o zaměstnávání důchodců a upozornění na možná úskalí spojená s výměnou starých občanských průkazů. Kromě hlavních témat noviny přináší i řadu zajímavých kulturních tipů, poradenství, informace o připravovaných akcích, soutěže a křížovky o ceny.

Noviny Naše doba stojí 5 Kč. Od 30. září je vydává Rada seniorů České republiky. Bližší informace podá tiskový mluvčí Projektu českých seniorů Jaroslav Varaďa, tel. číslo: 604 278 974. (r)

Cvičení záchranného systému

Cvičení připravenosti na případnou havárii se uskuteční 19. října dopoledne v Mariánských Horách v prostoru mezi ulicemi 28. října a průmyslovým areálem Vítkovic. Složky integrovaného záchranného systému budou procvič-

vat zásah pro případ úniku koksárenského plynu z potrubí. V oblasti akce bude po nezbytně nutnou dobu omezena doprava a pohyb osob. Občané v místě cvičení a blízkém okolí uslyší tón sirény a zkušební textové relace.

Finanční pomoc z pokladny města

Zastupitelé schválili mimořádné dotace na projekty, které zabezpečují pro občany města Ostravy terénní a rezidenční služby. Finance obdrží například Slezská diakonie na Pečovatelskou službu Elim (150 tis. Kč) a denní centrum pro dospělé a zdravotně postižené Domovinka Siloe (240 tis. Kč). Dalším příjmem bude Charita Ostrava, která získá dotaci na Charitní dům sv. Václava – domov pokojného stáří (800 tis. Kč), Charitní dům sv. Alžběty – zařízení pro přechodný pobyt seniorů a osob se zdravotním postižením (300 tis. Kč) a Charitní dům Salvator Krnov – domov pokojného stáří pro osoby se specifickými potřebami (850 tis. Kč). Částku 200 tisíc Kč obdrží Agentura sociálních asistentů. Diakonii ČCE -

středisko v Ostravě město poskytne dotaci na projekty: Pečovatelská služba v rodinách (400 tis. Kč) a Domovinka pro seniory a dospělé zdravotně postižené (155 tis. Kč). Jak uvedla Olga Pelechová z odboru sociálních věcí a zdravotnictví magistrátu, tyto organizace poskytují služby, které město nezbytně potřebuje a nemůže je v celém rozsahu zajistit orgány a institucemi územní samosprávy. „Bez těchto služeb bychom se jen s potížemi obešli. Projekty vycházejí z priorit 1. komunitního plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Ostrava do roku 2006 a jsou pro příjemce sociální pomoci velkým přínosem. Zajišťují podporu a zázemí seniorům, handicapovaným a lidem s potřebou celodenní péče,“ řekla O. Pelechová. (k)

Střípky

(od 12. do 14. října) diskutovali například o následné péči o seniory, metodice komunitního plánování sociálních služeb, praktických poznatcích z léčení, domovů důchodců a rehabilitačních středisek. Již počtvrté se kongres stal příležitostí k předání Cen za mimořádný přínos v oboru gerontologie. Oceněny byly

■ **GERONTOLOGICKÉ DNY.** Více než 500 odborníků a 55 firem z oblastí zdravého životního stylu, prevence nemocí seniorů a domácí a komunitní péče se sešlo na tradičním kongresu Gerontologické dny v Domě kultury města Ostravy. Tři dny

lékařka A. Nerádová, vrchní sestra E. Červinková a E. Třístková. Součástí akce byly Dny seniorů, které zájemcům nabídly semináře, přednášky a poradenství, možnost měření krevního tlaku, osteoporózy či cholesterolu.

Centrum pro děti s diabetem.

Edukační centrum pro děti s diabetem bylo otevřeno 15. září v Kostelní ulici. Pomoc nabízí malým klientům nemocným cukrovkou a jejich rodinným příslušníkům. „Chceme přispívat k plnohodnotnému životu diabetiků všech věkových skupin, iniciovat využívaní nejnovějších

poznatků v léčbě této nemoci a poskytovat odborné poradenství,“ řekla Hana Kovalská z Občanského sdružení Dítě s diabetem. Edukační

centrum, které bude také pořádát tábory, výlety a sportovní akce pro děti, vzniklo s přispěním statutárního města Ostrava.

■ **KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ.** Ústav sociální péče pro mentálně postižené v Ostravě (ÚSP) připravil svým klientům 15. září sportovní dopoledne s názvem: Kdo si hraje, nezlobí. Původní plán uspořádat

chvilu v kolektivu. Akce se zúčastnili klienti středisek stacionáře, Domova pro dospělé a Kreativního ateliéru, Týdenního a denního pobytu pro mládež a Centra pracovní výchovy.

malou zahradní slavnost překazilo počasí. Deset disciplín zaměřených na sport, zručnost a výtvarné dovednosti tak všech 32 dětí i dospělých absolvovalo v tělocvičném ústavu. Soutěžní aktivity zvyšují sebevědomí a koordinaci klientů a umožňují jim potkávat se a trávit zábavné

Partnerství a zaměstnávání handicapovaných

Nové poznatky, zkušenosti i přátelství zůstanou dlouho v paměti účastníků XIII. ročníku Česko-francouzských dnů, které od 3. do 7. října připravila Komise pro handicapované děti a mládež rady města a partnerská Asociace Genet d'Or z Bretaně.

Týdenní program byl zaměřen na spolupráci a výměnu zkušeností z oblasti integrace postižených dětí a mládeže do společnosti a především na problematiku partnerství a vyrovnávání příležitostí pro handicapované. „Zájemci z řad odborníků i rodičů a přátel lidí s postižením diskutovali například o syndromu vyhoření, o komparaci péče o handicapované osoby v Ostravě a Bretani nebo o pomoci partnerským dvojicím,“ řekla Olga Rosenbergerová z odboru kultury, školství, mládeže a sportu magistrátu. Kromě odborníků se Česko-francouzských dnů účastnili také samotní postižení. Do soutěže partnerských či kamarádských dvojic, která se uskutečnila 5. října pod názvem „Jeden den“, se přihlásilo 20 párů, z toho jeden z francouzské Bretaně. Jejich úkolem bylo projít disciplínami představujícími činnosti běžného dne v domácnosti. Handicapovaní tak ukázali, jak si umějí připravit svačinu, vyžehlit nebo nakoupit v obchodě.

Soutěžící byli bodově hodnoceni a na závěr odměněni symbolickými cenami. „Důležitější než

jejich pořadí bylo ale zjištění, že se o sebe dokáží postarat a s větší či menší pomocí zvládnout normální domácí provoz,“ doplnila Olga Rosenbergerová.

Závěrem týdne se všichni účastníci Česko-francouzských dnů setkali na Slezskostravském hradě, kde mohli zhlédnout vystoupení žáků a studentů speciálních škol, poslechnout si koncert skupiny Skiblu, seznámit se s tradičními řemesly, vyzkoušet si žonglování nebo se po okolí hradu nechat vozit ve vozíku taženém psím spřežením. Přátelské fotbalové utkání mezi týmy českých a francouzských handicapovaných sportovců udělalo za letošním ročníkem tečku. Spolupráce obou zemí však neskončila. Celý další rok se budou

Balet na Slezskostravském hradě sklidil zasloužený potlesk.

podporovat formou výměnných pobytů, stáží studentů, vzájemných kontaktů rodičů a odborníků. (KK)

Festival proměnil Ostravu v loutkářskou velmoc

Pohádku Kráska a zvíře zahráli loutkáři z divadla loutek v Bialsko-Biale v Polsku.

Absolutním vítězem se stal Brazilec Eduardo de Paiva Souza.

Loutkáři z dvanácti zemí předvedli své umění od 19. do 24. září na čtyřech ostravských divadelních scénách, v ulicích a letos poprvé také na Slezskostravském hradě. Pro návštěvníky šestého ročníku mezinárodního loutkářského festivalu Spectaculo interesse připravili loutkoherci ze tří desítek souborů čtyřicet představení.

„Festival začínal v podstatně skromnějších podmínkách, od roku 1995 se však stal v mnoha zemích světa známým pojmem. V současné době je největším mezinárodním setkáním divadel loutek v České republice. Jsem rád, že i letos se Ostrava na několik dní proměnila v loutkářskou velmoc,“ řekl náměstek primátora Zbyněk Pražák.

Absolutním vítězem festivalu se stal brazilský tanečník a choreograf Eduardo de Paiva Souza s inscenací Anděl. „Umělec vystoupil v České republice poprvé a bylo to úchvatné představení, které si získalo srdce odborné i divácké poroty,“ konstatovala dramaturgyně festivalu Hermína Motýlová. Druhou cenu si odnesla belgická loutkářka Nicole Mossoux za hru Dvojdomky.

Divadlo loutek pořádá festival s výraznou finanční podporou města Ostrava každé dva roky. Letos byl rozdělen do tří částí. Herci vystoupili v soutěžních představeních, pouličních divadlech a hrách studentů vysokých uměleckých škol. Inscenace představili posluchači prvního ročníku Katedry alternativního a loutkového divadla pražské Divadelní akademie múzických umění, dále z divadelní fakulty Vysoké školy múzických umění v Bratislavě, polští studenti z Divadelní akademie v Białystoku, francouzští vysokoškoláci z Charleville-Mézières i z německého Stuttgartu. Festival, jehož dramaturgie byla postavena tak, aby si vybrali nejmenší diváci i dospělí, vyvrcholil v areálu hradu ve Slezské Ostravě. (ta)

Lepší komunikace s občany

Členové zastupitelstva se v září seznámili s koncepcí městské policie, která zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a přispívá k bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Podle zpráv ředitele Městské policie Ostrava (MěPO) a ředitele Městského ředitelství Policie ČR Ostrava je bezpečnostní situace v oblasti kriminality i veřejného pořádku v Ostravě dlouhodobě stabilizována. Trestná činnost má v posledních letech mírně klesající tendenci. Cílem koncepce je mimo jiné zainteresovat do problematiky veřejného pořádku také občany.

Jak řekla tisková mluvčí MěPO Vladimíra Kejdová, strážníci připra-

vují například spolupráci s dobrovolníky v rámci projektu Bezpečná cesta do školy. „Začátkem příštího roku oslovíme organizace sdružující seniory a nabídneme jim možnost doprovázet děti do škol. Pracovníce oddělu dohledu a prevence se účastní besed s dětmi i staršími lidmi, seniorům montujeme zdarma bezpečnostní řetízky na vchodové dveře,“ sdělila Vladimíra Kejdová. Koncepce také řeší způsob výkonu takzvané obchůzkové služby strážníků. „Naším cílem je, aby občané znali okrskáře, kteří se pohybují v jejich okolí, a aby strážníci získali jejich důvěru a svůj okrskek měli dokonale zmapovaný,“ konstatovala tisková mluvčí Vladimíra Kejdová. (K)

Zájem o protidrogovou prevenci je rok od roku větší

Pracovníci oddělení prevence kriminality a drogové prevence magistrátu vyhodnotili v srpnu stav drogové scény v Ostravě za první pololetí letošního roku. „Vycházeli jsme z údajů léčebně kontaktních zařízení, kterých je v Ostravě deset. Jejich úkolem je včas zachytit možné patologické chování nebo jednání především mladistvých osob a poskytovat služby primární, sekundární a terciální prevence,“ řekla protidrogová koordinátorka Taťána Niklová. V první polovině letošního roku kontaktovalo tyto instituce anonymním telefonátem 4 555 osob. Krizová intervence byla poskytnuta v 565 případech. Léčebně kontaktní zařízení zaevidovala 394 nových problémových uživatelů drog a patologických hráčů. „Toto číslo se

oproti minulým letům výrazně nenavyšuje. Celkem v našem městě momentálně registrujeme 2 215 uživatelů drog, kteří návykové látky zneužívají dlouhodobě a svým chováním způsobují nepříjemnosti svému okolí, řada z nich se motivuje k léčbě a následné abstinenci,“ upřesnila T. Niklová. Průměrný věk problémového uživatele drog je v Ostravě 25 let. Nejčastěji užívanou látkou je pervitin (82 %) a heroin (7 %). Mladiství zneužívají nejvíce extázi. Společnost Renarkon, o.p.s., prostřednictvím Centra primární prevence, pořádá již druhým rokem strukturovaný preventivní program s besedami a prožitkovými konzultacemi pro žáky základních a středních škol i učilišť, o který je rok od roku stále větší zájem. (k)

Primátor Aleš Zedník poděkoval za vzornou reprezentaci Ostravy L. Zedníčkovi.

Ocenění strážníků jízdního oddělu

Strážníkům Městské policie Ostrava, kteří obsadili přední příčky na VIII. mezinárodním setkání jízdních policí v Ostravě, poděkoval 20. září primátor Aleš Zedník.

„Velmi si cením vašich výkonů. Podtrhuji, že by nebyly možné bez dlouhodobé a náročné práce Městské policie Ostrava. Patří vám velký dík,“ řekl A. Zedník.

Mezinárodní setkání jízdních policí se uskutečnilo 27. srpna v areálu Jezdeckého klubu Stará Bělá. Policisté z České republiky, Itálie a Polska se utkali v parkurovém a zrcadlovém skákání i speciálním policejním parkuru.

Největší úspěch sklidil ostravský strážník Libor Zedníček s koněm

Bass (2. místo v policejním parkuru a 1. místo v parkurovém skákání) a s koněm Sam (3. místo v parkurovém skákání). Výborně se umístil také domácí Tomáš Novák na koni Genadon (1. místo v zrcadlovém skákání) a David Ševčík s Adonem (1. místo v policejním parkuru).

Vysokou úroveň setkání potvrdila účast italských policistů, kteří chtějí podobnou soutěž uspořádat v Římě. „Porovnávání dovedností policejních koní v rámci speciálního parkuru je evropsky ojedinělá záležitost. Zahraniční i čeští kolegové tak získávají v Ostravě nové zkušenosti, které mohou dále využívat při práci s policejními koňmi,“ sdělil ředitel Městské policie Ostrava Jan Hulva. (k)

ÚTULEK V OSTRAVĚ-TŘEBOVICÍCH NABÍZÍ DO DOBRÝCH RUKOU

Adresa: Provozní 4, 722 00 Ostrava-Třebovice ☎ 596 967 288, www.mpostrava.cz

Otevřeno:

úterý - neděle
10 až 17 hodin

BABČA – devítiletá hodná bassetka potřebuje společnost. Není ráda sama, a tak si rychle zamiluje páníčka, který s ní bude trávit většinu času. Babča je i přes svůj věk stále hravá a poslušná.

PLAVÁČEK – dlouhosrstého jezevčíka našli strážníci plovoucího ve vodě v Třebovicích začátkem letošního září. Třiletý Plaváček nemá rád jiné pejsky, ale je nenáročný a čistotný. Jeho noví pěstouni mohou být mladší i starší lidé s bytem nebo zahradkou.

RONY – tříbarevný kříženec středního věku. Koncem loňského roku vběhl na služebnu městské policie a odtud byl převezen do útulku. Dvouletý Rony je velmi bázlivý, ale čistotný a milý pejsek, vhodný do bytu i na zahradu.

ELZA – devítiměsíční fenka většího křížence patrně se staffordšířským teriérem. Elza je hodně temperamentní a veselá skoro dospělá psí slečna, která potřebuje aktivní pohyb. Dobře jí proto bude u mladých lidí nebo na zahradě s výběhem.

Závod olympijských nadějí

Jubilejní desátý ročník Závodu olympijských nadějí států Visegrad 2005 ve sportovní gymnastice se konal od 7. do 8. října v zimním stadionu Sareza.

Junioři, u nichž se předpokládá start na Olympijských hrách v Pekingu v roce 2008, soutěžili ve volném šestiboji a volném čtyřboji. Gymnasté předvedli své umění v prostných, koni našíř, kruzích, přeskoku, bradlech a hrazdě, gym-

nastky v přeskoku, bradlech, kladině a prostných.

V kategorii dívek nastoupilo šest kompletních týmů České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska, Rakouska a Slovinska, v kategorii chlapců se utkala družstva České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska, Rakouska, V. Británie a závodník z Izraele. Své kvality potvrdila bradlačka Kristýna Pálišová ziskem prvního místa. Výkony chlapeckého výběru české reprezentace stačily pouze na pátou pozici. (k)

Novinky v Sareze

Společnost Sareza, s.r.o., nabízí zábavu a relaxaci několika desítkám tisíc zájemcům ročně. Pro podzimní a zimní dny obnovila například tradiční bruslení v Zimním stadionu v Ostravě-Porubě. Od 18. září mohou milovníci ledové plochy využít rozšířenou půjčovnu bruslí, 23. září se na stadion vrátili pravidelné páteční diskotéky na ledě. V prostorách krytého bazénu je nově připraven re-

generační a relaxační přístroj SUN-SPECTRA, který podporuje samoléčivé schopnosti organismu. „Rozhodli jsme se vyjít vstříc přání veřejnosti a prodloužili jsme platnost papírových poukazů na služby do 31. prosince letošního roku. Od 1. ledna 2006 budeme přijímat pouze elektronické čipové karty,“ řekla Martina Gavendová ze společnosti Sareza. (k)

Krasobruslařská mistrovství

Priznivci krasobruslení se mohou těšit na dva velké závody, které se v listopadu uskuteční v zimním stadionu Sareza a ČEZ Aréně. Oba mítinky budou hodnoceny v České republice nově zaváděným systémem schváleným kongresem Mezinárodní bruslařské federace ISU. Ledová plocha porubského zimního stadionu bude 5. a 6. listopadu patřit Velké ceně Ostravy v krasobruslení, ČEZ

Aréna přivítá účastníky Světového finále ISU Junior Grand Prix v krasobruslení 24. listopadu. Hostit je bude do 27. listopadu. Obě akce mohou návštěvníci vidět zdarma. Vstupenky budou potřebovat pouze na závěrečnou exhibici Světového finále ISU Junior Grand Prix poslední den šampionátu (27. listopadu ve 14 hodin). Zájemci si je mohou koupit v pokladnách ČEZ Arény. (k)

VELKÁ CENA OSTRAVY V BOXU. Tradiční Velká cena Ostravy v boxu hostila od 30. září do 2. října padesát pět borců z devíti zemí světa. Jejich zástupce přivítal před slavnostním zahájením mítinku primátor Aleš Zedník. „Jsem rád, že se box v Ostravě opět prosazuje a věřím, že obnovíme slavnou historii tohoto sportu,“ řekl primátor. Jediným domácím vítězem letošního 34. ročníku mezinárodního turnaje boxu mužů se stal nejlepší český boxer Tomáš Adámek ve váhové kategorii od 75 do 81 kilogramů. Nejspokojenější mohly být výpravy Arménie (tři zlaté medaile), Bulharska a Chorvatska (každá dvakrát zlato). Finálové boje sledovalo 2. října v ČAS Aréně kolem pětistovky diváků. „Velká cena Ostravy v boxu byla jedním z posledních testů českých reprezentantů před listopadovým mistrovstvím světa v Číně,“ řekl náměstek primátora Jaromír Chalupa po slavnostním předání cen nejlepším boxerům (na snímku).

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA, KANCELÁŘ PRIMÁTORA

VYHLAŠUJE SOUTĚŽ O NEJSYMPATICHTĚJŠÍ NOVOROČNÍ PF 2006 PRO PRIMÁTORA ALEŠE ZEDNÍKA

Podmínky soutěže:

- rozměr velikosti papíru A4 ■ libovolná technika ■ účastnit se mohou jednotlivci i kolektivy – děti do 15 let ze základních i mateřských škol, školních družin, zájmových kroužků, dětských domovů, ústavů sociální péče a podobně ■ jednotlivé návrhy musí být označeny jménem, věkem, kontaktní adresou a tel. spojením.

Návrhy zašlete nejpozději do 16. listopadu 2005 na adresu:

Statutární město Ostrava, kancelář primátora, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava

Kontaktní osoba: Markéta Šostoková, tel.: 599 443 131, e-mail: msostokova@mmo.cz

Cena pro jednotlivce: Malířské a sportovní potřeby, sáňky, prezentační materiály města Ostravy, sladkosti MAOAM a HARIBO, plyšový medvěd.

Cena pro kolektiv: Barevná televize, sportovní a malířské potřeby, prezentační materiály města Ostravy, velké balení sladkostí MAOAM a HARIBO.

Vyhodnocení soutěže se uskuteční u příležitosti rozsvícení vánočního stromu před Novou radnicí na Prokešově náměstí.

Návrhy se nevracejí